

Право Європейського Союзу та правова система України

Вивчення дисциплін вибіркового блоку пов'язується із формуванням уявлень про розвиток загального права, роль *Acquis communautaire* в забезпеченні взаємодії національного правового регулювання та права ЄС; особливості європейської юстиції та правових інституцій ЄС; розвиток європейського конституціоналізму та європейського приватного права; становлення західної традиції права та медіації в європейському праві; співвідношення етики, моралі та релігії в європейському праві.

Становлення та розвиток загального права

Дисципліна присвячена ґрунтовному вивченню правової сім'ї загального права. Основна увага курсу присвячена опануванню наступних тем: поняття та характерні риси сім'ї загального права; історичні етапи становлення і розвитку сім'ї загального права та особливості історичного розвитку правових систем Англії та США; система джерел права в сім'ї загального права; сутнісна характеристика прецеденту як джерела права в країнах загального права та його взаємодія з іншими джерелами, зміст доктрини судового прецеденту; структура права, основні інститути, поняття та категорії права в країнах загального права; характерні риси правових систем країн, що належать до сім'ї загального права.

Правова система України

Мета вивчення дисципліни: розкрити функціональні особливості взаємозв'язку сучасної правової системи України з правовими системами світу в контексті зумовлених глобалізацією двох суперечливих тенденцій до універсалізації взаємодії між національними правовими системами і прагненням зберегти національну ідентичність в правовому розвитку.

Західна традиція права

Дисципліна присвячена вивченню загальних закономірностей зародження та еволюційного розвитку правових систем держав західної цивілізації. Аналіз відомих дослідникам пам'яток права сприяє усвідомленню студентами нерозривності західно-правової традиції, яка має беззастережний вплив на формування правової системи України. Визначаються основні тенденції розвитку права в кожний період з історії держав західної традиції права, простежуються чинники, що сформували сучасні правові сім'ї загального права (англо-американську) та цивільного права (романо-германську).

Еволюція європейського приватного права

Форми викладання та методи навчання цієї дисципліни спрямовані на формування у студентів системи науково-теоретичних та практичних знань з проблем еволюції європейського приватного права. В межах курсу аналізується генезис понять, категорій, інститутів європейського приватного права в історичній ретроспективі. В рамках навчальної дисципліни вивчаються процеси виникнення приватного права на Європейському континенті як правового явища, характеризуються особливості розвитку приватного права на різних етапах розвитку європейського суспільства, починаючи від давніх часів та закінчуючи сьогоденням. Курс передбачає вивчення приватного права через призму концепцій сучасного праворозуміння.

Етика, мораль та релігія у європейському праві

Етика, мораль та релігія у європейському праві спрямована на з'ясування етичних основ європейського права, пов'язаних із роллю і значенням моральних принципів у сфері здійснення правосуддя та правоохоронної діяльності, регулювання відносин суспільства та особи; особлива увага буде приділена відображенню ідей рівності, справедливості та свободи в європейському праві та впливові на правоутворення та право реалізацію європейського права.

Рішення ЄСПЛ та суду ЄС у сфері прав людини

Курс розкриває питання системи, організації, структури та компетенції органів ЄС з точки зору інтеграції України в це міждержавне об'єднання. Після проходження курсу студенти опанують необхідні знання щодо нормативної бази, на підставі якої діють

органи ЄС , а також особливості їх компетенції. Розглянуто види нормативно-правових актів, які видаються органами ЄС , та їх ієрархію за критерієм юридичної сили. Окремий аспект курсу присвячено специфіці взаємовідносин між органами ЄС та державними органами країн - членів ЄС.

Медіація у європейському праві

Вивчення дисципліни націлена на надання знань щодо поняття, значення та функцій медіації у сфері права; з'ясування національних та міжнародних засобів медіації та їх співвідношення; статусної характеристики міжнародних органів, які забезпечують процес медіації та обґрунтування шляхів підвищення ефективності їх діяльності.

Розвиток європейського конституціоналізму

Дисципліна присвячена вивченню природи європейського конституціоналізму, його елементів та принципів; розглядаються основні етапи розвитку конституціоналізму в країнах Європи та моделі конституціоналізму: європейський та британський; вивчається еволюція конституціоналізму в окремих європейських країнах, державно-правовий розвиток яких став визначальним для розвитку конституційно-правових явищ та ідей не тільки в Європі, а й в усьому світі. Окрема увага в ході опанування курсу приділяється дослідженню процесу становлення системи прав і свобод людини, еволюції закріплення їх в конституційних актах та формуванню системи їх захисту.

Правові інституції ЄС

Курс розкриває питання системи, організації, структури та компетенції органів ЄС з точки зору інтеграції України в це міждержавне об'єднання. Після проходження курсу студенти опанують необхідні знання щодо нормативної бази , на підставі якої діють органи ЄС , а також особливості їх компетенції. Розглянуто види нормативно-правових актів, які видаються органами ЄС , та їх ієрархію за критерієм юридичної сили. Окремий аспект курсу присвячено специфіці взаємовідносин між органами ЄС та державними органами країн - членів ЄС.

Acquis communautaire

Навчальна дисципліна «Acquis communautaire» є складовою освітньо-професійної програми підготовки фахівців за освітнім рівнем «Магістр», входить до вибіркового блоку дисциплін «Право Європейського Союзу та правова система України». Особливістю дисципліни «Acquis communautaire» є її проблемний та міждисциплінарний характер, вона перебуває у тісному взаємозв'язку з філософією права, аксіологією права, культурологією, теорією права, правом Європейського Союзу.

Метою дисципліни є поглиблення філософсько-правових та теоретико-правових знань студентів щодо формування та змісту понять «Acquis communautaire», «Acquis ЄС», складових елементів «Acquis ЄС», які історично склались та відіграють ключову роль у становленні та розвитку європейської правової спільноти та Європейського Союзу.

Вивчення цього курсу сприятиме осмисленню європейських цінностей як основи європейської ідентичності, ролі та значення правової культури, проблем правової та культурної ідентичності українського суспільства як частини європейської культури та традиції.

Завдання дисципліни спрямовані на досягнення студентами таких компетентностей як: осмислювати проблематику культурної ідентичної в контексті сучасних процесів європейської правової інтеграції; виявляти зв'язок між цінностями та розвитком національних правових систем; розуміти основні положення доктрини Acquis у праві Європейського Союзу; аналізувати структуру, основні елементи Acquis ЄС та критично оцінювати процеси акультурації, конвергенції, інтеграції на прикладі спроможності держави-кандидата на членство в Європейському Союзі впроваджувати цінності ЄС в національну правову систему; досліджувати зв'язок Acquis ЄС з правовими ідеями, ідеалами та цінностями українського суспільства; вміти виявляти та розв'язувати проблеми впровадження Acquis ЄС в правову систему України.

Форма контролю: залік.

Європейська юстиція

Мета дисципліни спрямована на засвоєння глибоких та тривалих знань про природу

становлення феноменального інституту юстиції у європейських державах, загальних закономірностях його функціонування з стародавніх часів і до сьогодення, включаючи перш за все порівняльне дослідження структури органів, установ та підрозділів юстиції, їх повноваження та взаємодію з системами законодавчої і виконавчої влад на різних етапах розвитку держав європейської цивілізації для підготовки висококваліфікованих спеціалістів органів правосуддя в умовах широкої асоціації України з державами-членами Європейського Союзу.

Завданнями навчальної дисципліни є вироблення у студентів погляду на юстицію як на динамічний соціальний організм, усвідомлення закономірності історії розвитку правових відносин, що виникали в процесі утворення і діяльності органів та установ юстиції у правових системах європейських держав - їх сутність, завдання, принципи, спільні та відмінні риси, а саме: поетапне формування судової влади та судової системи; особливості проведення судових реформ; еволюція прокуратури, адвокатури, нотаріату, альтернативних органів правосуддя в європейських державах; особливості генезису органів правосуддя в Україні; історія становлення міжнародних органів юстиції.

Етика, мораль та релігія у європейському праві

Етика, мораль та релігія у європейському праві спрямована на з'ясування етичних основ європейського права, пов'язаних із роллю і значенням моральних принципів у сфері здійснення правосуддя та правоохоронної діяльності, регулювання відносин суспільства та особи; особлива увага буде приділена відображенню ідей рівності, справедливості та свободи в європейському праві та впливові на правоутворення та право реалізацію європейського права.

Сучасне правотворення та правове регулювання

Під час вивчення дисциплін вибіркового блоку завданнями, які спрямовані на досягнення студентами таких компетентностей як: осмислювати проблематику принципів права в контексті становлення західної традиції права та демократії; знати особливості функціонування кожного із видів принципів права; обґрунтовувати зв'язок між принципом права та правами людини; обґрунтовувати цінність прав людини з точки зору розвитку людства (четверте покоління прав людини); формування сучасних знань про найважливіші аспекти проблематики верховенства права; розвиток уявлень про зміст теорій та принципу верховенства права на рівні національної та міждержавної правової системи; формування практичних умінь і навиків інтерпретації та застосування принципу верховенства права у складних юридичних справах; смислювати проблематику джерел права в контексті становлення західної традиції права та демократії; знати особливості функціонування кожного із видів джерел права; обґрунтовувати зв'язок між джерелом права та специфікою структури норми права; вибудовувати зв'язки між джерелом права, правами людини та демократією; вивчення методики підготовки і проведення соціолого-правових досліджень, оволодіння ключем застосовувати знання у практичній роботі, розвивати критичний підхід до чинного права з врахуванням його відповідності інтересам як суспільства, так і конкретної людини; наукові школи класичного, некласичного та постнекласичного періодів розвитку юридичної науки аналізуються в їх теоретико-методологічних засадах та особливостях стилів мислення, послідовна зміна таких напрямів в історії (юридичної науки) формує наукову традицію пізнання права.

Верховенство права

«Верховенство права» – це спеціальний курс, розрахований на комплексне вивчення студентами ОР «Магістр» проблематики верховенства права.

Під час вивчення дисципліни магістри комплексно досліджують сучасні підходи до розуміння змісту та значення верховенства права як основоположного принципу правової системи, історичні витоки ідеї верховенства права та співвідношення верховенства права, прав людини та демократії у XX-XXI століттях, виявляють теоретичні та практичні проблеми застосування принципу верховенства права в правовій системі України.

В умовах неоднозначного ставлення науковців до верховенства права, демонстрації численних прикладів його слабкості у країнах західної демократії та міжнародному рівні,

знайомство студентів з верховенством права сприятиме отриманню відповідей на низку складних питань, як-то: для чого потрібне верховенство права, до кого застосовуються вимоги верховенства права, чи може правова система існувати без верховенства права, чи можливе міжнародне верховенство права, чи повинні судді «бажати верховенства права» та інші?

Мета дисципліни – формування сучасних знань про найважливіші аспекти проблематики верховенства права; розвиток уявлень про зміст теорій та принципу верховенства права на рівні національної та міждержавної правової системи; формування практичних умінь і навиків інтерпретації та застосування принципу верховенства права у складних юридичних справах.

Соціологія права

Мета навчальної дисципліни:

- інтеграція наявних та отримання нових знань у студентів про становлення і розвиток соціології права як інтегральної науки, соціолого-правове осмислення влади і держави, проблем взаємодії суспільства, держави і особи, галузевих соціологічних проблем (соціологія законотворчості, соціологія правосуддя, соціологія функціонування виконавчої влади та місцевого самоврядування);
- вивчення методики підготовки і проведення соціолого-правових досліджень, оволодіння ключем застосовувати знання у практичній роботі, розвивати критичний підхід до чинного права з врахуванням його відповідності інтересам як суспільства, так і конкретної людини.

Наукові основи правотворчості та законодавчої техніки

Метою вивчення цієї дисципліни є набуття студентами системи сучасних знань про поняття, види і принципи правотворчості, законодавчу техніку, правила і засоби створення і систематизації законів. Форми викладання і методи навчання цієї дисципліни спрямовані на вивчення правотворчості та законодавчої техніки, правил і засобів створення і систематизації законів (правил і засобів формулювання норм права у законах, створення структури закону, конкретизації правових норм, внесення змін до законів, побудови юридичних конструкцій, застосування мови закону та ін.). Здобувачі освіти отримують знання з техніко-юридичних аспектів систематизації законодавства, здійснення правової експертизи проектів законів, моніторингу законів, правового експерименту, попередження і ліквідація колізій і прогалин в законодавстві, зв'язку законодавчої техніки і юридичної практики, вітчизняного та світового досвіду у сферах правотворчості та законодавчої техніки.

Юридична конфліктологія

В процесі вивчення дисципліни студенти отримують знання стосовно:

- поняття, ознак, та видів юридичних конфліктів;
- поняття, ознак та значення компромісу як засобу подолання конфліктних ситуацій;
- генези доктринальних уявлень про правовий конфлікт у політичний та правовій думці;
- особливості прояву конфлікту в системі владних відносин;
- конфліктності правової сфери життєдіяльності суспільства;
- досудових і судових способів розв'язання конфліктів;
- значення медіації у сфері конфліктології.

Доктринальні питання теорії права

Під час вивчення навчальної дисципліни магістри комплексно досліджують сучасні підходи до розуміння правової доктрини, а також до змісту основоположних принципів права (справедливість, рівність, гуманізм, свобода), проблематику четвертого покоління прав людини, виявляють теоретичні та практичні проблеми принципів права в правовій системі України.

Завдання дисципліни спрямовані на досягнення студентами таких компетентностей як: осмислювати проблематику принципів права в контексті становлення західної традиції права та демократії; знати особливості функціонування кожного із видів принципів права; обґрунтовувати зв'язок між принципом права та правами людини; обґрунтовувати цінність прав людини з точки зору розвитку людства (четверте покоління прав людини).

Джерела права

Під час вивчення навчальної дисципліни магістри комплексно досліджують сучасні підходи до розуміння змісту та значення джерел (форм) права як основоположної риси правової системи, історичні витоки теорії джерел права та співвідношення джерел (форм) права, виявляють теоретичні та практичні проблеми джерел права в правовій системі України. Завдання дисципліни спрямовані на досягнення студентами таких компетентностей як: осмислювати проблематику джерел права в контексті становлення західної традиції права та демократії; знати особливості функціонування кожного із видів джерел права; обґрунтовувати зв'язок між джерелом права та специфікою структури норми права; вибудовувати зв'язки між джерелом права, правами людини та демократією; обґрунтовувати цінність джерела права для функціонування та розвитку правових систем; оцінювати проблеми та події суспільного життя в Україні через призму джерел права.

Сучасні політичні та правові вчення

Анотація. Дисципліна «Сучасні політичні та правові вчення» належить до переліку дисциплін спеціалізації «Теорія та філософія права». Вона забезпечує особистий та професійний розвиток студента та спрямована на ознайомлення з основними тенденціями сучасних політико-правових вчень та вміння їх розпізнавати; на вивчення проблеми мети, значення та форм існування держави і права в країнах сучасної Західної демократії, їх взаємозв'язок з іншими політико-правовими інститутами, вивчення основних аспектів взаємовпливу права, держави політики та економіки. Дисципліна дозволяє студентам оволодіти знаннями, які відповідають європейським тенденціям гуманітарної науки. Студенти ознайомлюються із зарубіжними дослідженнями новітнього часу.

Теорія та догма в юридичній традиції

У рамках дисципліни «Теорія та догма в юридичній традиції» розглядаються теоретичні (як критичні) та догматичні аспекти пізнання природи права, подані з позиції проблеми росту та зміни наукового знання. Розуміння розвитку наукової юридичної традиції визначається при цьому на основі еволюційного підходу та теорії критичного раціоналізму. Предметом розгляду є зміна теоретико-методологічних засад та стилів мислення в наукових школах класичного, некласичного та постнекласичного періодів розвитку науки. Зокрема, аналізуються позиції догматичної німецької юриспруденції, кантівський критичний підхід, система догми історичної школи права, теоретична основа юридичного позитивізму та інших напрямів праворозуміння, а також здійснюється критичний аналіз наукових засад радянської доктрини права. Дисципліна формує критичне наукове мислення на основі оцінки стану та значення розвитку юридичної науки.

Історія юридичних наукових шкіл

У рамках дисципліни «Історія юридичних наукових шкіл» історія юридичної науки подається на прикладі розвитку її наукових шкіл. Поняття наукової школи визначається (розуміється) в аспекті напрямку досліджень та світоглядних позицій певної спільноти вчених в певні історичні періоди. Наукові школи класичного, некласичного та постнекласичного періодів розвитку юридичної науки аналізуються в їх теоретико-методологічних засадах та особливостях стилів мислення. Послідовна зміна таких напрямів в історії (юридичної науки) формує наукову традицію пізнання права. Метод історичної реконструкції допомагає зрозуміти зміну характеру наукових досліджень в праві, починаючи з греко-римського періоду, у середньовіччі, в період Гуманізму та Нового часу, а також в сучасності.

Теорія державної влади

- визначено поняття та ознаки владних відносин;
- з'ясовано особливості держави як основного суб'єкта влади;
- визначено фактори, що впливають на формування меж державної влади;
- органи держави як суб'єкт владних відносин;
- з'ясовано співвідношення державної влади та місцевого самоврядування;
- визначено роль інститутів громадянського суспільства у реалізації владних рішень;
- виокремлено основні аспекти законодавчого забезпечення лобістської діяльності.

Проблеми правового регулювання

В процесі вивчення дисципліни:

- буде з'ясовано доктринальні аспекти правового регулювання;
- визначено сфери та межі; способи та методи, види правового регулювання;
- з'ясовано співвідношення та взаємодію правового регулювання та правового впливу;
- виокремлено ознаки, види та функції правових обмежень, стимулів, пільг та заохочень;
- розкриті питання механізму правового регулювання;
- визначено співвідношення правового регулювання з нормою права, правотворчістю, правозастосуванням та юридичною практикою.

Державницька та правова думка в Україні

Мета дисципліни полягає у творчому осмисленні місця та ролі історії держави і права України в системі юридичної науки та освіти; в розкритті для майбутнього правника ціннісного змісту світової історії держави і права в глобальному та національному вимірах; значення історико-правових знань для розв'язання актуальних проблем юридичної практики.